

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (šestého senátu)

22. listopadu 2017*

„Kasační opravný prostředek – Životní prostředí – Nařízení (ES) č. 1272/2008 – Klasifikace, označování a balení některých látek a směsí – Nařízení (EU) č. 944/2013 – Klasifikace látky ‚pitch, coal tar, high-temp.‘ (smola, černouhelný dehet, vysokoteplotní) – Kategorie Akutní toxicita pro vodní prostředí (H400) a Chronická toxicita pro vodní prostředí (H410) – Povinnost řádné péče – Zjevně nesprávné posouzení“

Ve věci C-691/15 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 17. prosince 2015,

Evropská komise, zastoupená K. Talabér-Ritz a P.-J. Loewenthalem, jako zmocněnci,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

podporovaná

Dánským královstvím, zastoupeným C. Thorningem a N. Lyshøjem, jako zmocněnci,

Spolkovou republikou Německo, zastoupenou T. Henzem, J. Möllerem a R. Kanitzem, jako zmocněnci,

Nizozemským královstvím, zastoupeným M. Bulterman a C.S. Schillemans, jakož i J. Langerem, jako zmocněnci,

vedlejšími účastníky v řízení o kasačním opravném prostředku,

přičemž dalšími účastnicemi řízení jsou:

Bilbaína de Alquitranes SA, se sídlem v Luchana-Baracaldo (Španělsko),

Deza a.s., se sídlem ve Valašském Meziříčí (Česká republika),

Industrial Química del Nalón SA, se sídlem v Oviedu (Španělsko),

Koppers Denmark A/S, se sídlem v Nyborgu (Dánsko),

Koppers UK Ltd, se sídlem v Scunthorpe (Spojené království),

Koppers Netherlands BV, se sídlem v Uithoornu (Nizozemsko),

* Jednací jazyk: angličtina.

Rütgers basic aromatics GmbH, se sídlem v Castrop-Rauxel (Německo),

Rütgers Belgium NV, se sídlem v Zelzate (Belgie),

Rütgers Poland sp. z o.o., se sídlem v Kędzierzyn-Koźle (Polsko),

Bawtry Carbon International Ltd, se sídlem v Doncasteru (Spojené království),

Grupo Ferroatlántica SA, se sídlem v Madridu (Španělsko),

SGL Carbon GmbH, se sídlem v Meitingenu (Německo),

SGL Carbon GmbH, se sídlem v Bad Goisern am Hallstättersee (Rakousko),

SGL Carbon, se sídlem v Passy (Francie),

SGL Carbon SA, se sídlem v La Coruña (Španělsko),

SGL Carbon Polska S.A., se sídlem v Ratiboři (Polsko),

ThyssenKrupp Steel Europe AG, se sídlem v Duisburgu (Německo),

Tokai erftcarbon GmbH, se sídlem v Grevenbroichu (Německo),

zastoupené K. Van Maldegemem, C. Mereuem a M. Grunchard, avocats, jakož i P. Sellarem, advocate,

žalobkyně v prvním stupni,

Evropská agentura pro chemické látky (ECHA), zastoupená N. Herbatschekem a W. Broerem, jakož i M. Heikkilä, jako zmocněnci,

GrafTech Iberica SL, se sídlem v Pamploně (Španělsko), zastoupená C. Mereuem, K. Van Maldegemem a M. Grunchard, avocats, jakož i P. Sellarem, advocate,

vedlejší účastnice řízení v první stupni,

SOUDNÍ DVŮR (šestý senát),

ve složení C. G. Fernlund (zpravodaj), předseda senátu, A. Arabadžev a E. Regan, soudci,

generální advokát: M. Bobek,

vedoucí soudní kanceláře: I. Illéssy, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 15. června 2017,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 7. září 2017,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Evropská komise se kasačním opravným prostředkem domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 7. října 2015, Bilbaína de Alquitranes a další v. Komise (T-689/13, nezveřejněný, dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2015:767), kterým bylo zrušeno nařízení Komise (EU) č. 944/2013 ze dne 2. října 2013, kterým se pro účely přizpůsobení vědeckotechnickému pokroku mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (Úř. věst. 2013, L 261, s. 5, dále jen „sporné nařízení“), v rozsahu, v němž klasifikuje látku ‚pitch, coal tar, high-temp.‘ (smola, černouhelný dehet, vysokoteplotní, ES č. 266–028–2, dále jen „CTPHT“) do kategorií Akutní toxicita pro vodní prostředí 1 (H400) a Chronická toxicita pro vodní prostředí 1 (H410).

Právní rámec

- 2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006 (Úř. věst. 2008, L 353, s. 1) ve znění nařízení Komise (EU) č. 286/2011 ze dne 10. března 2011 (Úř. věst. 2011, L 83, s. 1) (dále jen „nařízení č. 1272/2008“) uvádí ve svých bodech 4 až 8 odůvodnění následující:

- „(4) Obchod s látkami a směsmi není pouze záležitostí vnitřního trhu, nýbrž také trhu celosvětového. Podniky by proto měly mít prospěch z globální harmonizace pravidel klasifikace a označování a ze souladu mezi pravidly klasifikace a označování pro účely dodávky a použití na jedné straně a pro účely přepravy na straně druhé.
- (5) V rámci struktury Organizace spojených národů byla po dobu dvanácti let pečlivě vyvíjena harmonizovaná kritéria pro klasifikaci a označování, jejichž cílem je usnadnit celosvětový obchod a současně zajistit ochranu lidského zdraví a životního prostředí, a výsledkem těchto prací je Globálně harmonizovaný systém klasifikace a označování chemických látek (dále jen ‚GHS‘).
- (6) Toto nařízení navazuje na různá prohlášení, v nichž Společenství potvrdilo svůj záměr přispět ke globální harmonizaci kritérií pro klasifikaci a označování, a to nejen na úrovni OSN, ale též začleněním mezinárodně dohodnutých kritérií GHS do právních předpisů Společenství.
- (7) Přínosy pro podniky budou narůstat s přibývajícím počtem zemí ve světě, které kritéria GHS zavedou do svých právních předpisů. Společenství by mělo stát v čele tohoto procesu, aby tak povzbudilo další země k následování, a s cílem zajistit průmyslu Společenství konkurenční výhody.
- (8) Je proto nutné v rámci Společenství harmonizovat předpisy a kritéria týkající se klasifikace a označování látek, směsí a některých specifických předmětů a zohlednit při tom kritéria pro klasifikaci a pravidla označování podle GHS, zároveň však využít i zkušeností získaných za čtyřicet let provádění stávajících právních předpisů Společenství týkajících se chemických látek a zachovat úroveň ochrany, jíž bylo dosaženo pomocí systému harmonizace klasifikace a označování, pomocí tříd nebezpečnosti stanovených na úrovni Společenství, které dosud nejsou součástí GHS, a pomocí stávajících pravidel označování a balení.“

- 3 Příloha I nařízení č. 1272/2008, která stanoví zejména kritéria pro klasifikaci do tříd nebezpečnosti a jejich členění, je tvořena pěti částmi. V části 4 této přílohy zní bod 4.1.3, nadepsaný „Kritéria klasifikace pro směsi“, takto:

„4.1.3.1. Systém klasifikace směsí zahrnuje všechny kategorie klasifikace, které se používají pro látky, například kategorii Akutní toxicita 1 a kategorie Chronická toxicita 1 až 4. Aby se pro účely klasifikace směsí s ohledem na nebezpečnost pro vodní prostředí využilo všech dostupných údajů, uplatní se podle potřeby toto:

„Relevantními složkami“ směsí se rozumějí ty, které jsou klasifikovány v ,kategorii Akutní toxicita 1‘ nebo ,kategorii Chronická toxicita 1‘ a které jsou přítomny v koncentraci 0,1 % hmotnostních nebo vyšší, a ty, které jsou klasifikovány v ,kategorii Chronická toxicita 2‘, ,kategorii Chronická toxicita 3‘ nebo ,kategorii Chronická toxicita 4‘ a které jsou přítomny v koncentraci 1 % hmotnostní nebo vyšší, není-li důvod předpokládat (např. v případě vysoce toxických složek (viz bod 4.1.3.5.5.5)), že složka přítomná v nižší koncentraci může ještě být relevantní pro klasifikaci směsí s ohledem na nebezpečnost pro vodní prostředí. Obecně se pro látky klasifikované v ,kategorii Akutní toxicita 1‘ nebo ,kategorii Chronická toxicita 1‘ bere v úvahu koncentrace (0,1/multiplikační faktor) %. (Vysvětlení multiplikačního faktoru viz bod 4.1.3.5.5.5).

4.1.3.2. Přístup ke klasifikaci nebezpečnosti pro vodní prostředí je stupňovitý a závisí na druhu dostupných údajů pro směs samotnou a pro její složky. Na obrázku 4.1.2 je znázorněn postup, který je třeba dodržet.

Prvky stupňovitého přístupu zahrnují:

- klasifikaci na základě zkoušených směsí,
- klasifikaci na základě zásad extrapolace,
- použití ,součtu klasifikovaných složek‘ nebo ,vzorce pro aditivitu‘.“

- 4 Bod 4.1.3.5.5 přílohy I nařízení č. 1272/2008, nadepsaný „Sumační metoda“, stanoví:

„4.1.3.5.5.1.1 V případě zařazení látky do kategorií Chronická toxicita 1 až 3 se základní kritéria toxicity mezi jednotlivými kategoriemi liší o koeficient 10. Látky s klasifikací v pásmu vysoké toxicity proto přispějí k zařazení směsí do nižší kategorie. Výpočet těchto kategorií klasifikace proto musí uvážit příspěvek všech látek zařazených do kategorií Chronická toxicita 1, 2 a 3.

4.1.3.5.5.1.2 Pokud směs obsahuje složky zařazené do kategorie Akutní toxicita 1 nebo do kategorie Chronická toxicita 1, je nutno věnovat pozornost skutečnosti, že tyto složky, pokud je jich akutní toxicita nižší než 1 mg/l a/nebo chronická toxicita je nižší než 0,1 mg/l (pokud nejsou snadno rozložitelné) nebo 0,01 mg/l (pokud jsou snadno rozložitelné) přispívají k toxicitě směsí i v nízké koncentraci. Takovou vysokou toxicitu pro vodní prostředí často představují aktivní složky v pesticidech, ale rovněž některé jiné látky, například organokovové sloučeniny. V těchto případech vede použití běžných obecných koncentračních limitů k ,podklasifikování‘ směsí. Proto se k zohlednění vysoce toxických složek použijí multiplikační faktory, jak je popsáno v bodě 4.1.3.5.5.5.“

- 5 Pokud jde o směsi s vysoce toxickými složkami, bod 4.1.3.5.5.1 přílohy I nařízení č. 1272/2008 stanoví:

„Složky zařazené do kategorií Akutní toxicita 1 a Chronická toxicita 1 s toxicitami nižšími než 1 mg/l nebo chronickými toxicitami nižšími než 0,1 mg/l (pokud nejsou snadno rozložitelné) a 0,01 mg/l (pokud jsou snadno rozložitelné) přispívají k toxicitě této směsi i při nízké koncentraci a obvykle se jim přiřkládá větší váha, použije-li se při klasifikaci sumační metoda. Pokud směs obsahuje složky zařazené do kategorie Akutní toxicita 1 nebo Chronická toxicita 1, použije se buď:

- stupňovitý přístup popsáný v bodech 4.1.3.5.5.3 a 4.1.3.5.5.4 s použitím váženého součtu získaného vynásobením koncentrací složek zařazených do kategorie Akutní toxicita 1 a kategorie Chronická toxicita 1 koeficientem místo pouhým sečtením procentních podílů. To znamená, že koncentrace látek zařazených do kategorie ‚Akutní toxicita 1‘ v levém sloupci v tabulce 4.1.1 a koncentrace látek zařazených do kategorie ‚Chronická toxicita 1‘ v levém sloupci tabulky 4.1.2 se vynásobí příslušným multiplikačním faktorem. [...]

[...]“

Skutečnosti předcházející sporu

- 6 Ze skutečností předcházejících sporu uvedených v bodech 1 až 8 napadeného rozsudku vyplývá, že CTPHT je zbytkem z destilace vysokoteplotního černouhelného dehtu. CTPHT patří mezi látky s neznámým nebo proměnlivým složením, komplexní reakční produkty nebo biologické materiály (dále jen „látky UVCB“).
- 7 V září 2010 předložilo Nizozemské království Evropské agentuře pro chemické látky (ECHA) spis navrhuje klasifikaci CTPHT do kategorií karcinogenní látky 1A (H350), mutagenní látky 1B (H340), látky toxické pro reprodukci 1B (H360FD), Akutní toxicita pro vodní prostředí 1 (H400) a Chronická toxicita 1 (H410).
- 8 Dne 2. října 2013 přijala Komise napadené nařízení. Článek 1 bod 2 písm. a) část i) a písm. b) část i) tohoto nařízení ve spojení s přílohami II a IV tohoto nařízení stanoví zejména, že CTPHT je zařazena do kategorie Akutní toxicita pro vodní prostředí 1 (H400) a Chronická toxicita pro vodní prostředí 1 (H410). Podle čl. 3 odst. 3 uvedeného nařízení se toto zařazení použije od 1. dubna 2016.

Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

- 9 Společnosti Bilbaína de Alquitranes SA, Deza a.s., Industrial Química del Nalón SA, Koppers Denmark A/S, Koppers UK Ltd, Koppers Netherlands BV, Rütgers basic aromatics GmbH, Rütgers Belgium NV, Rütgers Poland sp. z o.o., Bawtry Carbon International Ltd, Grupo Ferroatlántica SA, SGL Carbon GmbH (Německo), SGL Carbon GmbH (Rakousko), SGL Carbon, SGL Carbon SA, SGL Carbon Polska S.A., ThyssenKrupp Steel Europe AG a Tokai erftcarbon GmbH (dále jen „Bilbaína a další“) podaly žalobu znějící na zrušení sporného rozhodnutí, na jejíž podporu uplatňovaly tři žalobní důvody, z nichž druhý vychází ze skutečnosti, že Komise zjevně nesprávně posoudila úroveň toxicity CTPHT.
- 10 Tribunál měl v napadeném rozsudku za to, že Komise se dopustila takového nesprávného posouzení tím, že nesplnila svou povinnost zohlednit všechny faktory a relevantní okolnosti, aby řádně vzala v úvahu podíl šestnácti polycyklických aromatických uhlovodíků v CTPHT a jejich chemické účinky.
- 11 Tribunál tudíž vyhověl druhé části druhého žalobního důvodu a zrušil sporné nařízení v rozsahu, v němž klasifikuje CTPHT do kategorií Akutní toxicita pro vodní prostředí 1 (H400) a Chronická toxicita pro vodní prostředí 1 (H410).

Návrhová žádání účastnic řízení a řízení před Soudním dvorem

- 12 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr napadený rozsudek zrušil, vrátil věci Tribunálu a určil, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.
- 13 Bilbaína a další navrhují, aby Soudní dvůr zamítl kasační opravný prostředek nebo vrátil věc Tribunálu a uložil Komisi náhradu nákladů řízení o kasačním opravném prostředku i v případě, že mu bude částečně vyhověno.
- 14 ECHA navrhuje, aby Soudní dvůr napadený rozsudek zrušil, vrátil věci Tribunálu a určil, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.
- 15 Dánská vláda navrhuje, aby Soudní dvůr napadené usnesení zrušil a vrátil věc Tribunálu.
- 16 Německá vláda navrhuje, aby Soudní dvůr napadený rozsudek zrušil, vrátil věc Tribunálu a určil, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.
- 17 Nizozemská vláda navrhuje, aby Soudní dvůr zrušil napadený rozsudek.
- 18 Usnesením místopředsedy Soudního dvora ze dne 7. července 2016, Komise v. Bilbaína de Aquitranes a další (C-691/15 P–R, nezveřejněné, EU:C:2016:597), byl zamítnut návrh na odklad provádění sporného nařízení, který podala společnost Bilbaína a další dne 24. března 2016.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z nedostatku odůvodnění

Argumentace účastníků řízení

- 19 Komise tvrdí, že odůvodnění uvedené v bodech 31 až 34 napadeného rozsudku je stiženo nedostatkem odůvodnění, jelikož je rozporuplné, resp. nejednoznačné. Tvrdí, že toto odůvodnění neumožňuje pochopit, zda Tribunál zrušil sporné nařízení proto, že Komise použila sumační metodu, nebo proto, že se dopustila nesprávného posouzení při použití této metody.
- 20 Komise má za to, že Tribunál jí v bodě 34 napadeného rozsudku dle všeho vytýkal, že se opřela spíše o vlastnosti složek CTPHT než o vlastnosti této látky jako celku, čímž naznačil, že nebylo správné použít sumační metodu. Tribunál naopak v bodě 22 tohoto rozsudku podle Komise uvedl, že žalobní důvod uplatňovaný společností Bilbaína a dalšími se týká zásady použití této metody. Kromě toho se Komise domnívá, že Tribunál uvedl v bodech 32 a 33 uvedeného rozsudku, že Komise měla při použití sumační metody zohlednit nízkou rozpustnost látky jako celku.
- 21 Bilbaína a další s argumentací Komise nesouhlasí.

Závěry Soudního dvora

- 22 Z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že Tribunál je vázán povinností uvést odůvodnění, přičemž z něj musí jasně a jednoznačně plynout úvahy Tribunálu, aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody přijatého rozhodnutí a Soudní dvůr mohl provést soudní přezkum (zejména viz rozsudek ze dne 7. ledna 2004, Aalborg Portland a další v. Komise, C-204/00 P, C-205/00 P,

C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, EU:C:2004:6, bod 372, jakož i usnesení ze dne 1. června 2017, Universidad Internacional de la Rioja v. EUIPO, C-50/17 P, nezveřejněné, EU:C:2017:415, bod 12).

- 23 Tribunál rozhodl v bodě 30 napadeného rozsudku, že „Komise se dopustila zjevně nesprávného posouzení tím, že při zařazení CTPHT do kategorie Akutní toxicita pro vodní prostředí 1 (H400) a Chronická toxicita pro vodní prostředí 1 (H410) nesplnila svou povinnost zohlednit všechny relevantní faktory a okolnosti, aby vzala v úvahu podíl šestnácti složek [polycyklických aromatických uhlovodíků] v CTPHT a jejich chemické účinky“.
- 24 Z bodů 31 až 34 tohoto rozsudku vyplývá, že Tribunál rozhodl, že Komise ani ECHA nebyly schopny prokázat, že „Komise zohlednila skutečnost, že podle bodu 1.3 podkladového dokumentu [tvořícího přílohu stanoviska Výboru pro posuzování rizik ECHA], který je nadepsán ‚Fyzikálně-chemické vlastnosti‘, se složky CTPHT z CTPHT uvolňovaly pouze v omezené míře a tato látka byla velmi stálá“.
- 25 Tento závěr spočívá na dvou skutečnostech. První, uvedená v bodě 33 napadeného rozsudku, se týká okolnosti, že ze stanoviska Výboru pro posuzování rizik ECHA (dále jen „stanovisko RAC“) ani z podkladového dokumentu, který je přílohou tohoto stanoviska, nevyplývá, že zohlednila nízkou rozpustnost CTPHT ve vodě. Druhou skutečností, uvedenou v bodě 34 napadeného rozsudku, je závěr, že klasifikace CTPHT spočívala na předpokladu, že šestnáct složek představujících 9,2 % CTPHT se může rozpustit ve vodě, přestože podle podkladového dokumentu, který je přílohou stanoviska RAC činí nejvyšší míra rozpustnosti této látky ve vodě 0,0014 %.
- 26 Body 31 až 34 napadeného rozsudku jsou založeny na odůvodnění, z něhož jasně a jednoznačně plyne, že Tribunál neměl za to, že Komise tím, že přijala sporné rozhodnutí, postupovala nesprávně, když použila sumační metodu. Tribunál tím, že v bodech 31 až 34 tohoto rozsudku rozhodl, že Komise se dopustila zjevně nesprávného posouzení při použití sumační metody, z právního hlediska dostatečně odůvodnil své rozhodnutí.
- 27 První důvod kasačního opravného prostředku musí být tudíž zamítnut jako neopodstatněný.

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z porušení nařízení č. 1272/2008

- 28 Druhý důvod kasačního opravného prostředku sestává ze dvou částí. První část tohoto důvodu kasačního opravného prostředku spočívá na předpokladu, že Tribunál rozhodl, že Komise postupovala nesprávně, když použila sumační metodu. Avšak vzhledem k tomu, že tento předpoklad je nesprávný – jak bylo rozhodnuto v bodě 26 tohoto rozsudku – musí být tato první část bez dalšího zamítnuta. Je tedy třeba zkoumat druhou část druhého důvodu kasačního opravného prostředku.

Argumentace účastníků řízení

- 29 V rámci druhé části druhého důvodu kasačního opravného prostředku kritizuje Komise odůvodnění, v němž Tribunál v bodech 31 až 34 napadeného rozsudku rozhodl, že Komise se dopustila zjevně nesprávného posouzení.
- 30 Komise tvrdí, že zohlednění rozpustnosti CTPHT jako celku je neslučitelné se sumační metodou, která spočívá na analýze složek této látky. Uvádí, že předpoklad, že složky látky jsou ve vodě rozpustné, je inherentní sumační metodě. Tvrdí, že při použití této metody se tedy předpokládá, že složky jsou zcela rozpustné, neboť jejich rozpustnost již byla předtím zohledněna při hodnocení jejich toxicity. Skutečnost, že šestnáct složek zohledněných v projednávaném případě představuje jen 9,2 % CTPHT,

není podle Komise relevantní, jelikož při použití této metody není vyžadováno, aby byl zohledněn velký počet složek ani aby složky představovaly velký podíl látky. Domnívá se, že je třeba jen sumační metodou ověřit, zda byly dosaženy prahové hodnoty stanovené nařízením č. 1272/2008, aniž má Komise v tomto ohledu jakýkoli prostor pro uvážení. Tvrdí, že Tribunál se tedy dopustil nesprávného právního posouzení, když vytýkal Komisi, že nezohlednila skutečnosti, které nevyžaduje sumační metoda uvedená v bodě 4.1.3.5.5 přílohy I nařízení č. 1272/2008.

- 31 Společnost Bilbaína a další tvrdí, že vzhledem k tomu, že CTPHT má nízkou rozpustnost ve vodě, Tribunál si správně kladl otázku, zda sumační metoda vede ke správnému řešení. Tvrzení Komise, že byla omezena postupem, v rámci kterého jí bylo zakázáno, aby zohlednila skutkové okolnosti, jež vyvracejí teoretickou hypotézu, které se nadále drží, by podle společnosti Bilbaína a dalších mohlo vést k absurdním, nespravedlivým a vědecky nepodloženým výsledkům.
- 32 Dánská a německá vláda souhlasí s metodikou použitou Komisí. Mají za to, že ačkoli Tribunál rozhodl v napadeném rozsudku opak, bod 4.1.3.5.5 přílohy I nařízení č. 1272/2008 nevyžaduje zohlednit rozpustnost směsi jako celku.

Závěry Soudního dvora

- 33 Druhá část druhého důvodu kasačního opravného prostředku s sebou nese otázku, zda Komise při použití sumační metody za účelem určení, spadá-li látka UVCB do kategorie Akutní toxicita nebo Chronická toxicita pro vodní prostředí, je povinna omezit své posouzení jen na skutečnosti výslovně uvedené v bodě 4.1.3.5.5 přílohy I nařízení č. 1272/2008 a vyloučit jakékoli jiné skutečnosti, nebo zda naopak musí z důvodu své povinnosti řádné péče pečlivě a nestranně zkoumat další skutečnosti, které nejsou sice výslovně uvedeny v uvedených ustanoveních, avšak mohou být relevantní.
- 34 V tomto ohledu je třeba připomenout – jak rozhodl Tribunál v bodě 23 napadeného rozsudku – že aby mohla Komise klasifikovat látku podle nařízení č. 1272/2008, a s ohledem na komplexní vědecké a technické posuzování, jež musí provádět, musí jí být přiznána široká posuzovací pravomoc (rozsudky ze dne 18. července 2007, *Industrias Químicas del Vallés v. Komise*, C-326/05 P, EU:C:2007:443, bod 75, a ze dne 21. července 2011, *Etimine*, C-15/10, EU:C:2011:504, bod 60).
- 35 Výkon této pravomoci však není vyňat ze soudního přezkumu. Zejména pokud jeden z účastníků řízení uplatňuje zjevně nesprávné posouzení, jehož se měl dopustit příslušný orgán, musí soud Evropské unie ověřit, zda tento orgán přezkoumal s péčí a nestranností všechny relevantní skutečnosti projednávaného případu, na kterých je toto posouzení založeno (zejména viz rozsudky ze dne 21. listopadu 1991, *Technische Universität München*, C-269/90, EU:C:1991:438, bod 14; ze dne 18. července 2007, *Industrias Químicas del Vallés v. Komise*, C-326/05 P, EU:C:2007:443, bod 77; ze dne 6. listopadu 2008, *Nizozemsko v. Komise*, C-405/07 P, EU:C:2008:613, bod 56, jakož i ze dne 22. prosince 2010, *Gowan Comércio Internacional e Serviços*, C-77/09, EU:C:2010:803, bod 57). Tato povinnost řádné péče je totiž inherentní zásadě řádné správy a uplatňuje se obecně na jednání unijní správy (rozsudek ze dne 4. dubna 2017, *Veřejný ochránce práv v. Staelen*, C-337/15 P, EU:C:2017:256, bod 34; v tomto smyslu viz rovněž rozsudek ze dne 29. března 2012, *Komise v. Estonsko*, C-505/09 P, EU:C:2012:179, bod 95).
- 36 V projednávaném případě je nesporné, že klasifikace látky UVCB s ohledem na její nebezpečnost pro vodní prostředí musí být určena v souladu s ustanoveními nařízení č. 1272/2008 upravujících klasifikaci směsí. Z bodu 4.1.3.2 přílohy I tohoto nařízení vyplývá následující:

„Přístup ke klasifikaci nebezpečnosti pro vodní prostředí je stupňovitý a závisí na druhu dostupných údajů pro směs samotnou a pro její složky. [...]

Prvky stupňovitého přístupu zahrnují:

- klasifikaci na základě zkoušených směsí,
- klasifikaci na základě zásad extrapolace,
- použití ‚součtu klasifikovaných složek‘ nebo ‚vzorce pro aditivitu‘.

- 37 Tento bod stanoví sestupnou hierarchii priorit těchto tří metod. Pokud – jako v projednávaném případě – neumožňují dostupné informace použít první dvě metody, musí být klasifikace látky UVCB tedy určena na základě sumační metody v souladu s podmínkami vymezenými v bodě 4.1.3.5.5 přílohy I nařízení č. 1272/2008.
- 38 U kategorií Akutní toxicita 1 a Chronická toxicita 1 tato metoda spočívá ve výpočtu součtu koncentrací složek klasifikovaných do těchto kategorií vynásobených multiplikačním faktorem. Tento multiplikační faktor se zvyšuje o řádovou velikost nepřímo úměrně k úrovni toxicity předmětné látky, aby byla zohledněna skutečnost, že látky spadající do těchto kategorií nebezpečnosti v souladu s bodem 4.1.3.5.5.1 přílohy I nařízení č. 1272/2008 „přispívají k toxicitě této směsi i při nízké koncentraci a obvykle se jim přikládá větší váha, použije-li se [...] sumační metoda“. Pokud je součet koncentrací vážených multiplikačním faktorem rovný nebo vyšší než 25 %, je posuzovaná směs klasifikována do kategorie Akutní toxicita 1 nebo Chronická toxicita 1.
- 39 Je sice pravda, že bod 4.1.3.5.5 přílohy I nařízení č. 1272/2008 nepředvídá použití jiných kritérií, než jsou kritéria výslovně uvedená v tomto ustanovení. Avšak je třeba konstatovat, že žádné ustanovení výslovně nezakazuje zohlednění jiných skutečností, které mohou být relevantní pro klasifikaci látky UVCB.
- 40 Kromě toho je třeba začlenit tento bod 4.1.3.5.5 do jeho kontextu.
- 41 Bod 4.1.3.1 přílohy I nařízení č. 1272/2008 stanoví, že „aby se pro účely klasifikace směsi s ohledem na nebezpečnost pro vodní prostředí využilo všech dostupných údajů, uplatní se podle potřeby“ pro klasifikaci směsí přístup, který byl výše souhrnně popsán v bodě 38 tohoto rozsudku. Jak uvedl generální advokát v bodě 73 svého stanoviska, použití výrazů „podle potřeby“ („where appropriate“ v anglické verzi tohoto bodu) a „všechny dostupné údaje“ spíše vyvrací výklad, že zohlednění jiných informací než těch, jež jsou výslovně stanoveny v rámci sumační metody, musí být za jakýchkoli okolností vyloučeno.
- 42 Z bodů 4 až 8 odůvodnění nařízení č. 1272/2008 kromě toho vyplývá, že záměrem unijního normotvůrce bylo „přispět ke globální harmonizaci kritérií pro klasifikaci a označování, a to nejen na úrovni OSN, ale též začleněním mezinárodně dohodnutých kritérií GHS do právních předpisů Společenství“. Za tímto účelem příloha I tohoto nařízení doslovně přejímá téměř všechna ustanovení GHS.
- 43 Jak přitom zdůraznil generální advokát v bodě 79 svého stanoviska, ze samotného znění GHS, zvláště z jeho přílohy 9, nadepsané „Pokyny k nebezpečnosti pro vodní prostředí“, vyplývá, že metodický přístup stanovený pro určení klasifikace nebezpečnosti látek pro vodní prostředí je choulostivý zejména z důvodu, že „pojem látka zahrnuje širokou škálu chemických přípravků, z nichž je mnoho velmi náročné klasifikovat podle systému spočívajícího na pevných kritériích“. Tento dokument zdůrazňuje tedy „složité výkladové problémy i pro odborníky“, které vyvolává klasifikace zejména takzvaných „složitých“ látek „nebo“ látek „obsahujících mnoho složek“, jejichž „charakteristiky biologické rozložitelnosti, bioakumulace, rozdělovacího koeficientu a rozpustnosti ve vodě představují výkladové problémy, neboť každá složka směsi se může chovat jinak“.

- 44 Autoři tohoto dokumentu měli tedy v úmyslu upozornit na omezení inherentní metodickým kritériím stanoveným GHS pro klasifikaci nebezpečnosti některých látek, vyznačujících se zejména složitostí, stálostí nebo nízkou rozpustností ve vodě, pro vodní prostředí.
- 45 Unijní normotvůrce začlenil ustanovení GHS do přílohy I nařízení č. 1272/2008, aniž projevil úmysl odchýlit se od tohoto přístupu. Za těchto podmínek nelze mít za to, že tím, že unijní normotvůrce začlenil GHS do nařízení č. 1272/2008, nezohlednil tato metodická omezení.
- 46 Striktní a automatické použití sumační metody za všech okolností může vést k podhodnocení toxicity látky UVCB, jejíž složky jsou málo známé, pro vodní prostředí. Takový výsledek nemůže být považován za výsledek, který je v souladu s cílem ochrany životního prostředí a lidského zdraví sledovaným nařízením č. 1272/2008.
- 47 Je třeba mít za to, že pokud se použije sumační metoda k určení toho, zda spadá látka UVCB do kategorií Akutní toxicita pro vodní prostředí a Chronická toxicita pro vodní prostředí, není Komise povinná omezit své posouzení jen na skutečnosti výslovně uvedené v bodě 4.1.3.5.5 přílohy I nařízení č. 1272/2008 a vyloučit jakoukoli jinou skutečnost. V souladu se svou povinností řádné péče je Komise povinná pečlivě a nestranně prozkoumat i jiné skutečnosti, které jsou relevantní, přestože nejsou výslovně uvedeny ve zmíněných ustanoveních.
- 48 Komise, podporovaná ECHA a dánskou a německou vládou, v projednávaném případě tvrdí, že nízká rozpustnost CTPHT není relevantní pro účely použití sumační metody. Má totiž za to, že sumační metoda nepřímě zohledňuje rozpustnost složek spadajících do kategorií nebezpečnosti pro vodní prostředí „Akutní toxicita“ a „Chronická toxicita“.
- 49 Otázka, zda nízká rozpustnost CTPHT může být považována za relevantní, a musí být proto zohledněna pro účely klasifikace nebezpečnosti této látky pro vodní prostředí, je otázkou právní kvalifikace skutkového stavu, která spadá do pravomoci Soudního dvora v rámci jeho posuzování kasačního opravného prostředku.
- 50 Odůvodnění napadeného rozsudku uvedené v bodě 28 tohoto rozsudku, že „aby bylo možné mít za to, že látka spadá do kategorie Akutní toxicita nebo Chronická toxicita, musí splňovat kritéria pro klasifikaci tato látka, a nikoli jen její složky“, není zpochybňováno.
- 51 Metoda klasifikace uvedená v bodě 4.1.3.5.5 přílohy I nařízení č. 1272/2008 spočívá na předpokladu, že zohledněné složky jsou zcela rozpustné. Na základě tohoto předpokladu sumační metoda s sebou nese, že existuje úroveň koncentrace složek, pod kterou nemůže být dosažena prahová hodnota 25 % a spočívá tak ve výpočtu součtu koncentrací složek spadajících do kategorií Akutní toxicita nebo Chronická toxicita, z nichž je každá koncentrace složky vážená multiplikačním faktorem odpovídajícím jejímu profilu toxicity.
- 52 Avšak této metodě je inherentní, že není spolehlivá v situacích, kdy vážený součet složek překračuje úroveň koncentrace odpovídající prahové hodnotě 25 % v nižší míře, než je poměr mezi mírou rozpustnosti zjištěnou u posuzované látky jako celku a předpokládanou mírou rozpustnosti 100 %. V takových situacích je tedy možné, že sumační metoda vede v konkrétních případech k vyššímu nebo nižšímu výsledku, než je prahová hodnota 25 % stanovená právní úpravou podle toho, zda je zohledněna předpokládaná míra rozpustnosti složek nebo látky posuzované jako celek.
- 53 Je nesporné, že z tabulky 7.6.2 přílohy I zprávy, která je přílohou stanoviska RAC, vyplývá, že sumační metoda vedla k výsledku 14521 % a tento výsledek je 581 krát vyšší než minimální míra požadovaná k tomu, aby po vážení multiplikačními faktory byla dosažena prahová hodnota 25 %. Není zpochybňováno ani to, že z bodu 1.3 tohoto dokumentu, nadepsaného „Fyzikálně-chemické vlastnosti“, kromě toho vyplývá, že míra rozpustnosti CTPHT ve vodě je 0,0014 %, což je míra přibližně 71 000 krát nižší, než je předpokládaná rozpustnost ve výši 100 % uplatněná u posuzovaných složek.

- 54 Aniž se dopustil zkreslení nebo nesprávné právní kvalifikace skutkového stavu, rozhodl Tribunál v bodě 34 napadeného rozsudku, že „tím, že Komise předpokládala, že se ve vodě rozpouští všechny tyto [složky], založila tudíž předmětnou klasifikaci na předpokladu, že se ve vodě může rozpustit 9,2 % CTPHT. Jak je ovšem uvedeno v bodě 1.3 podkladového dokumentu [který je přílohou stanoviska RAC], taková hodnota není reálná, jelikož maximální míra je 0,0014 %“.
- 55 Tribunál, který v bodě 32 tohoto rozsudku konstatoval, že „Komise ani ECHA nebyly [...] schopny prokázat, že Komise [...] zohlednila skutečnost, že podle bodu 1.3 podkladového dokumentu [který je přílohou stanoviska RAC], nadepsaného ‚Fyzikálně-chemické vlastnosti‘, se složky CTPHT z CTPHT uvolňovaly pouze v omezené míře a tato látka byla velmi stálá“, rozhodl v bodě 30 uvedeného rozsudku – aniž se dopustil nesprávného právního posouzení – že „Komise se dopustila zjevně nesprávného posouzení tím, že když na základě jeho složek zařadila CTPHT do kategorie Akutní toxicita pro vodní prostředí 1 (H400) a Chronická toxicita pro vodní prostředí 1 (H410), nesplnila svou povinnost zohlednit všechny relevantní skutečnosti a okolnosti, aby byl řádně zohledněn podíl šestnácti složek [...] v CTPHT a jejich chemické účinky“.
- 56 Druhý důvod kasačního opravného prostředku musí být tedy zamítnut jako neopodstatněný.

K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z překročení mezí soudního přezkumu a zkreslení důkazů

- 57 Komise uvádí, že přijala sporné rozhodnutí na základě široké škály vědeckých informací. Má za to, že se jednalo o velmi komplexní informace odůvodňující použití sumační metody. Tvrdí, že k tomu, aby Tribunál vyvrátil hodnocení Komise, v bodě 34 napadeného rozsudku uvedl z tohoto velkého množství vědeckých a technických informací jen větu, že 9,2 % CTPHT se může rozpustit ve vodě. Podle Komise je však tato skutečnost inherentní sumační metodě. Domnívá se, že tím, že Tribunál v tomto bodě 34 rozhodl, že míra rozpustnosti CTPHT jako celku je 0,0014 %, nahradil posouzení Komise svým posouzením. Dále tvrdí, že tímto zkreslil Tribunál důkazy, na jejichž základě bylo přijato sporné rozhodnutí.
- 58 Je však třeba konstatovat, že tento třetí důvod kasačního opravného prostředku je založen na nesprávném výkladu napadeného rozsudku. Tribunál nenahradil v bodě 34 napadeného rozsudku posouzení skutkových vědeckých a technických okolností unijními orgány svým posouzením. V souladu s ustálenou judikaturou týkající se rozsahu soudního přezkumu, připomenutou v bodě 35 výše, se posouzení Tribunálu založené na informacích pocházejících z podkladového dokumentu, který je přílohou stanoviska RAC, týkalo výlučně procesní otázky spočívající v určení toho, zda Komise při klasifikaci CTPHT splnila svou povinnost zohlednit všechny relevantní skutečnosti a okolnosti.
- 59 Je třeba tudíž zamítnout třetí důvod kasačního opravného prostředku jako neopodstatněný.
- 60 Ze všech předcházejících úvah vyplývá, že kasační opravný prostředek je třeba zamítnout v plném rozsahu.

K nákladům řízení

- 61 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný. Podle čl. 138 odst. 1 téhož jednacího řádu, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě jeho čl. 184 odst. 1, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.

- 62 Článek 140 odst. 1 jednacího řádu, který se použije na řízení o kasačním opravném prostředku na základě jeho čl. 184 odst. 1, stanoví, že členské státy a orgány, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady řízení.
- 63 Článek 184 odst. 4 jednacího řádu stanoví, že pokud se řízení účastní vedlejší účastník řízení v prvním stupni, může Soudní dvůr rozhodnout, že tento účastník řízení nese vlastní náklady řízení.
- 64 Vzhledem k tomu, že Bilbaína a další požadovaly náhradu nákladů řízení a Komise neměla ve věci úspěch, je důvodné uložit posledně uvedené, že ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené společností Bilbaína a dalšími, včetně nákladů řízení o předběžném opatření, ve kterém bylo vydáno usnesení místopředsedy Soudního dvora ze dne 7. července 2016, Komise v. Bilbaína de Alquitranes a další (C-691/15 P–R, nezveřejněné, EU:C:2016:597).
- 65 Dánské království, Spolková republika Německo a Nizozemské království jakožto vedlejší účastníci řízení o kasačním opravném prostředku ponесou vlastní náklady řízení.
- 66 ECHA jakožto vedlejší účastnice řízení v prvním stupni ponese vlastní náklady.
- 67 GrafTech Iberica SL jakožto vedlejší účastnice řízení v prvním stupni, která se účastnila jednání, aniž požadovala náhradu nákladů Komisi, ponese vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (šestý senát) rozhodl takto:

1) Kasační opravný prostředek se zamítá.

2) Evropská komise ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené společnostmi Bilbaína de Alquitranes, SA, Deza, a.s., Industrial Química del Nalón SA, Koppers Denmark A/S, Koppers UK Ltd, Koppers Netherlands BV, Rütgers basic aromatics GmbH, Rütgers Belgium NV, Rütgers Poland Sp. z o.o., Bawtry Carbon International Ltd, Grupo Ferroatlántica SA, SGL Carbon GmbH (Německo), SGL Carbon GmbH (Rakousko), SGL Carbon, SGL Carbon SA, SGL Carbon Polska S.A., ThyssenKrupp Steel Europe AG, Tokai erftcarbon GmbH, včetně nákladů řízení o předběžném opatření ve věci, ve které bylo vydáno usnesení místopředsedy Soudního dvora ze dne 7. července 2016, Komise v. Bilbaína de Alquitranes a další (C-691/15 P–R, nezveřejněné, EU:C:2016:597).

3) Dánské království, Spolková republika Německo a Nizozemské království ponесou vlastní náklady řízení.

4) GrafTech Iberica SL a Evropská agentura pro chemické látky ponесou vlastní náklady řízení.

Podpisy.